

Lichtmanagement voor poeljen in niet-kooihuisvestingssystemen

Probleem

Bij de opfok is verlichting belangrijk om de hennen voor te bereiden op de legfase en het risico op verenpikken te verminderen, zowel in de opfok als in de legfase. Omdat niet-kooihuisvestingssystemen meer divers zijn in ontwerp en de kuikens meer mogelijkheden hebben voor gedragsreacties op de verlichting, heeft dit speciale aandacht nodig.

Oplossing

Een goede verlichting en lichtmanagement zijn de basis voor een goede start en goede legprestatie van een toom leghennen.

Voordelen

Een goed lichtmanagement verkleint het risico op verenpikken en bereidt de hennen voor op een lange en productieve legfase.

Praktische aanbevelingen

- Eendagskuikens moeten geplaatst worden in een omgeving met voldoende licht om zich te kunnen oriënteren en voeder en water te vinden.
- Na enkele dagen kan de daglengte en lichtintensiteit worden verminderd. Bij voorkeur wordt echter steeds een intensiteit van 20 lux of meer aangehouden en niet minder. Lichtintensiteiten lager dan 5 lux kunnen een latere start van het de legfase veroorzaken.
- Een dimfase van 15 tot 30 minuten (afhankelijk van de complexiteit van het systeem) aan het einde van de dag laat de hennen toe hun rustplaats te vinden. Een dimfase van ongeveer 15 minuten aan het begin van de dag bereidt de hennen voor op de dag. Dimfasen zullen de opwinding en stress in de toom reduceren.
- De combinatie van voldoende lichtintensiteit en het verstrekken van strooisel en ruwvoer kan het risico op verenpikken verkleinen.
- Het is aangeraden een koeler licht te voorzien tijdens de opfok ten opzichte van de legfase (poeljen: max. 4000 K; leghennen: max. 3000 K). Warmer licht bevat meer rood spectrum, wat de hormoonproductie voor de eiproductie stimuleert. Koel licht bevat minder rode en mogelijk meer groene en blauwe golflengten, welke geassocieerd worden met groei.

TOEPASBAARHEID

Thema

Veehouderij, verlichting, poeljen

Sleutelwoorden

Licht, poeljen, verenpikkerij

Context

Transitie naar en toepassen van kooivrije huisvestingssystemen voor leghennen

Periode van impact

Verlichting tijdens de opfok heeft een impact gedurende de volledige levensloop van een leghen

Uitrusting

(Dimbare) verlichting

Beste in

Alle niet-kooi huisvestingssystemen voor poeljen en leghennen: scharrel, vrije uitloop en biologische productie

Doelgroep

Pluimveehouders, bedrijfsadviseurs

Figuur 1 (rechts): De combinatie van voldoende licht, goed strooisel, ruwvoer en pikstenen verkleint het risico op verenpikken en bereidt de hennen voor op de legfase. (Bron: WUR)

Figuur 2 (links): Door een aangepaste lichtintensiteit en gelijkmatige lichtverdeling leren de hennen te bewegen in het huisvestingssysteem en hoogteniveaus te gebruiken, wat ook angst reduceert. (Bron: WUR).

Toepasbaarheid op het bedrijf

Systeem benadering

- Hennen hebben de neiging angstig te zijn, met het risico op op een hoop vliegen en verstikking. Frequente wandelingen doorheen de stal (wennen aan menselijk contact) en een goede lichtintensiteit, zodat de hennen zien wat hen nadert, kan dit verminderen.
- Hoewel zeer zwak licht verenpikken zal voorkomen, veroorzaakt het ook angst en bereidt het de poeljen niet voor op hun verdere levensloop als leggen. De overgang moet zo soepel mogelijk verlopen, met zoveel mogelijk overeenkomsten tussen de opfok- en legstal om stress te reduceren. Zorg ervoor dat de verlichtingsinstellingen aan het einde van de opfok en aan het begin van de leg hetzelfde zijn: begintijd van de dag, lichtduur en bij voorkeur ook het type licht en intensiteit.

Evaluatie

- Controleer lichtintensiteit met een luxmeter. Meet op de hoogte van de hennen en richt de meetcel van het toestel naar het plafond.
- Controleer lichtverdeling door de aanwezigheid van lichte of donkere plaatsen in de stal.

Verdere informatie

Zie ook de praktische samenvattingen 'Lichtmanagement voor leghennen in niet-kooihuisvestingssystemen':

<https://bestpracticehens.eu/wp-content/uploads/2022/10/11-Light-management-Hens-NL.pdf>

Raadpleeg de managementgidsen van het hennenas voor gedetailleerde informatie over lichtprogramma's.

Over deze praktische samenvatting en Best Practice Hens

Uitgevers:

Wageningen Livestock Research
P.O. Box 338
6700 AH Wageningen
The Netherlands

Auteurs: Thea van Niekerk, MSc.

Editors: Mariana Y. R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F. Giersberg & T. Bas Rodenburg

Project coördinator: Prof. T. Bas Rodenburg, Utrecht University (UU), Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Om eiproductie in niet-kooi systemen te ondersteunen en om het dierenwelzijn te verbeteren zal een consortium van 7 Europese partners enkele 'Beste Praktijken' opstellen omtrent eiproductie in niet-kooi systemen. Dit gebeurt in het kader van een pilotproject, gefinancierd door de Europese Commissie DG Santé. Deze 'Beste Praktijken' zullen praktische informatie aanbieden aan leghennenhouders om hen te stimuleren in de overgang van kooisystemen naar niet-kooisystemen.

Project website: www.bestpracticehens.eu/

Sociale media: Facebook en LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens)© 2022